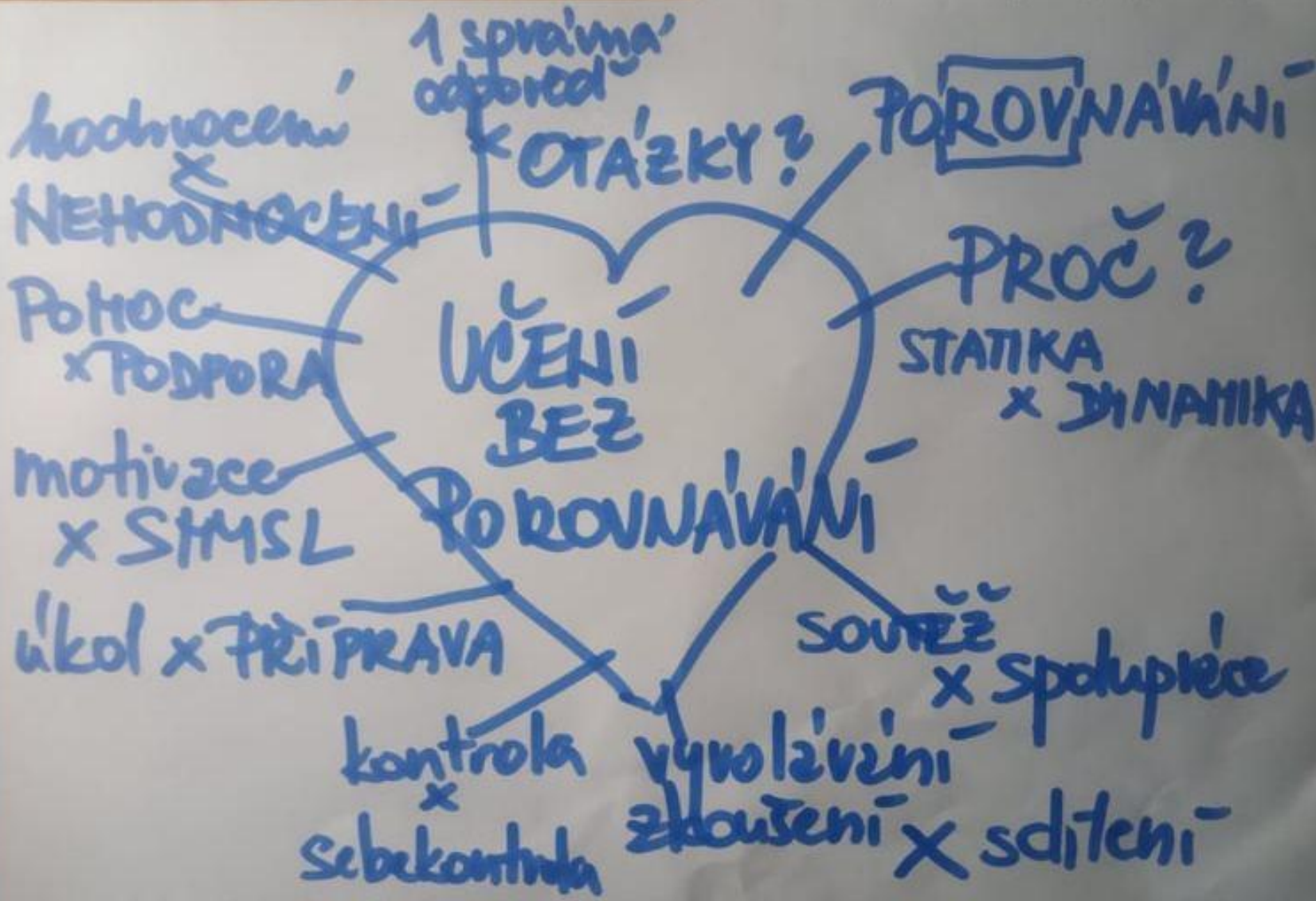


Učení bez porovnávání

klíčová slova: spoluučící se skupina,
učení+život, smysl, cíl

Mgr. Petra Dočkalová
Terénní učitelka



PROČ porovnáváme – kdy je to výhodné, kdy nevýhodné (parametr)

- POROVNAT, SROVNAT, VYROVNAT, DOROVNAT, ROVNĚ, ROVNÝ, ROVINKA, ODROVNAT, PŘEROVNAT, PŘIROVNAT, dokonce úroveň, rovnice, rovinný, zarovnat, rovnátka

ODVOZENO NEJSPÍŠE OD PRASLOVANSKÉHO NEDOLOŽENÉHO, PŘÍBUZNÉ OD – PRAVÝ, OPRAVDOVÝ – ROV(ROVNÝ), DÁLE ASI I Z NĚMECKKÉHO Raum – prostor ROOM ANG.

Porovnávání v souvislosti s učením

Motiv, proč?

Jakou roli hraje porovnávání v učení? Je potřeba se porovnávat – na základě jakých kritérií?

Porovnávání v dospělosti? Nikdy nebudu tak, jako... On má...zaměřená pozornost -

Jak můžeme porovnat chytrost, mozky? (mýtus)

Aktuální situace

Věty typu: slabší žáci, rychlejší, nemají na to, je to nespravedlivé vůči dalším

Nůžky se otevírají (porovnávání)

● **CÍL:**

ZAMYSLET SE - změna paradigma

UVĚDOMIT SI – přístup, důvěra, podpora v každého, učit se učit, myslet

PŘEDSTAVIT SI : Co to je učení? Sebeřízení

UVĚDOMIT SI: Jak atmosféra, přístup ovlivňuje proces učení

Statika x dynamika

- **Jaké jsou konkrétní možnosti podpory a vytvoření spoluúčící se skupiny? Vždy máme možnost rozhodnout se, co chceme podpořit, proč, jak, promyslet strategii, metodu, formu výuky, naplánovat, připravit se a začít.**
- **Den, kdy jsme přestali porovnávat, hodnotit.**
- **Místo rozdílného, hledání stejného, společného, jedinečného – spolupráce (vklad slova)**

SPOLUUČÍCÍ SE SKUPINA

soutěž x SPOLUPRÁCE

- **Vždy je potřeba zveřejnit a pojmenovat, co je cílem. Pokud je to závod, kde je cílem být nejrychlejší, mít nejlepší čas, je to v pořádku. Všichni účastníci vědí, že cílem je být nejrychlejší a vyhrát.**
- **Je toto definované v učení? Je cílem být nejrychlejší? Nejlepší na úkor ostatních, podporuje to dobré vztahy? Nebo se zaměřujeme na to, pracovat nejlépe v danou chvíli? Stát se odborníkem?**
- **Příklad: Věnujeme se tématu Duha, výstupem bude prezentace na dané téma. Zde je opravdu výhodná spolupráce a to i mezi skupinami. Není žádoucí poté hodnotit, kdo byl nejlepší, pokud bylo cílem se navzájem učit, předat informace. Pokud je společná debata, je potřeba vyzvat ke spolupráci právě ty, kteří se nezapojují. Nejen první tři.**

Video – ukázka

- UKÁZKA Společné čtení 1

hlášení a mluvení

X

Předání slova, naslouchání

- Prvním krokem k tomu, abychom se nemuseli hlásit o slovo je vnímat se navzájem. Mluvit, ale i naslouchat. Je potřeba promyslet i sezení, abychom se viděli navzájem. Poté se postupně učíme hlídat si každý sám, aby mluvil pouze jeden.
- Příklad: Zaměřte se na to, až jeden domluví. Proč je výhodné, aby mluvil pouze jeden? Proč je fajn vnímat, co o daném tématu ví někdo další?
- Aneb pravidla spolupráce- hranice- čitelnost

kontrola x Sebekontrola

- Toto mohu zprostředkovat již při vytváření pravidel – co to je sebekontrola? Jak s ní pracujeme, kde je výhodná? Příklady kdy jsou pravidla nutná a kdy nás obtěžují.
- **Příklad: Psaní diktátu.** Po napsání si každý porovná výsledek sám s předlohou, využije sebekontrolu. Poté společně rozebereme chyby a poučíme se z nich navzájem. Sebekontrolu si můžeme uvědomovat pomocí věty: „Hlídám si své chování a jsem za něj zodpovědný(á).“
- *„Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“ John Stuart Mill*

úkol x PŘÍPRAVA

- V procesu učení je příprava velmi důležitou součástí, která je občas velmi podceněná.
- Příklad: Před hodinou, setkáním, pošlu materiál, odkaz. Předám pracovní list k nastudování a během hodiny budeme s tímto materiálem pracovat jako s nástrojem. Pomocí tohoto nástroje se naučíme například písemné násobení. Navíc chápeme přesně smysl, pokud někam jedeme, také se připravujeme, studujeme cestu. Pokud jdeme na schůzku, do kina, příprava má smysl.

motivace x SMYSL

- Cílem je uvědomovat si smysl toho, co se učíme. Neučíme se pro život, učení je život sám. Proč se dané téma máme učit, kde to využijeme: Pokud známe smysl, nehledáme už motivaci.
- Příklad: Proč se budeme věnovat čtení? Kde ho využijeme?
- Zaměřit se na to, aby děti neodpovídaly jen povrchně. (abychom nebyli hloupí, abychom byli chytrí). Žádoucí je jít více do hloubky, vést děti, aby dávaly své příběhy, kde využívají čtení. Příklady dětí často jsou – čteme i na nákupu, když jedeme vlakem, čtu si názvy měst, vesnic.

Pomoc x PODPORA

- Pomoc je nám lidem možná vlastní, ale kde je ta hranice, kdy je pomoc k prospěchu a kdy je to již nevýhodné. Omezuje nás to?
- Příklad: Budeme pracovat samostatně – práce s informacemi, uspořádejte si informace pro vás důležité.
- Co budete dělat, pokud si nebudete jisti jak? Nebudete vědět?
- S cílem naučit se, říci si o pomoc, o nasměrování. Pojmenovat, co potřebuji.
- Děti si na to často samy přijdou: mohu se zeptat, říci si o pomoc, podporu.

Hodnocení x POPIŠNÁ ZPĚTNÁ VAZBA (NA

- Občas zaměňujeme hodnocení za pozorování. Místo popisu toho, co se děje, pouze hodnotíme a škatulkujeme: „rychlík, šikulka, pomalý“. Je potřeba vnímat, kdy je výhodné a vhodné hodnocení, sebehodnocení, známkování, zpětná vazba. Pokud pracujeme s cíli, učíme se vnímat svou zodpovědnost, respekt, mentální činnost zpětná vazba nás velmi obohacuje. Víme, na co se zaměřit, co přestat dělat, kam směřujeme.
- Příklad: Píšeš už všechny typy písmen, používáš mezeru. Všimla jsem si,... (pozor na formální mluvení bez autenticity, otevřenosti, spontánnosti) Nehodnotím, popisuji. Je potřeba se zaměřit a vnímat rozdíl v napojení malého psacího a a o. (nehodnotím, ale popisuji, což vede k podpoře a k rozvoji)

Vysvětlování, učíme se správnou 1 **odpověď' x KLADENÍ OTÁZEK**

- **Kladení otázek, umět se zeptat, zjistit, vyhledat je důkazem aktivního přístupu v učení. Děti nejsou pouze příjemci, ale jsou aktéři, což je cílem. Pokud se zaměřuji pouze na správné odpovědi, stává se, že se děti soustředí pouze na to, co chce slyšet učitel, průvodce, rodič.**
- **Příklad: Věnujeme se tématu násobilka, zkuste zjistit pomocí otázek, jak vznikla násobilka, ptejte se, využívejte uzavřené, ale i otevřené otázky.**
- **Zde jsou jen některé z dalších mnoha možností při procesu učení. Možnosti, které vedou k převzetí zodpovědnosti, sebeúctě, sebeřízení. Podstatné je, abychom věřili v to, co děláme. Věřit v sebe, uvědomit si svou zodpovědnost, mít sebereflexi, umět se sebou pracovat, mít nadšení, vytrvalost, věřit ve spolupráci, společné učení, vzdělávání. S citem, láskou, promyšleně.**





Děkuji za pozornost

Terénní učitelka – Mgr. Petra Dočkalová
Kontakt: [petra.dockal \(zavináč\)seznam.cz](mailto:petra.dockal(zavináč)seznam.cz)

739 227 606

FB - Učení a myšlení

Citát pro vás:



„Každý je génius. Ale pokud budete posuzovat rybu podle její schopnosti vylézt na strom, bude celý svůj život žít s vědomím, že je neschopná.“ —
Albert Einstein

„Není žádný rozdíl mezi žitím a učením ... je nemožné, zavádějící a škodlivé přemýšlet o nich odděleně.“ ~John Holt

